

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 6 maj 1904, kl. 2,30 e. m.

Första Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande och framläggande för Riksdagen af förslag till lag angående försäljning af vin och starkare maltdrycker.

Uti motion inom Andra Kammaran, n:o 159, hafva herr *J. G. Pettersson* i Södertälje och 59 andra ledamöter föreslagit, »att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till lag angående försäljning af vin och starkare maltdrycker, i tillämpliga delar öfverensstämmande med gällande kungl. förordning angående försäljning af brännvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker».

Denna motion öfverlämnades till Andra Kammarens andra tillfälliga utskott, som uti afgifvet utlåtande redogjort för motionens innehåll. Samma utskott återkallar därjämte i minnet behandlingen af de förslag till ändringar i gällande förordning om försäljning af vin och maltdrycker, som väckts vid 1896 och 1898 årens riksdagar. Härefter anför utskottet följande.

»Sedan dess hafva efter hand åtskilliga partiella ändringar och förbättringar i förordningen vidtagits, hufvudsakligen afseende noggrannare kontrollerande och strängare begränsning af ölförsäljningen, särdeles på landsbygden; men yrkandet om en fullständig revision af

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 14 Häft. (N:o 19.) 1

förordningen, i syfte att i tillämpliga delar bringa dess bestämmelser i närmare öfverensstämmelse med brännvinsförsäljningsförordningen, har fått hvila i afvaktan på en ändrad lagstiftning för maldryckstillverkningen, hvarigenom svagdrickat blefve i tillverknings- och beskattningshänseende skildt från de starkare maldryckerna. Den föregående utredningen och diskussionen i frågan hade nämligen gjort det klart för reformvännerna, att så länge handeln med det alkoholsvaga svagdrickat, som på många håll utgör en icke blott god och billig läskedryck, utan flerstädes rent af en nödvändighetsvara för den mindre bemedlade befolkningen, vore sammankopplad med ölhandeln, förefunnes icke någon möjlighet att på allvar gripa sig an med en fullständig reformering af bestämmelserna angående försäljningen af öl, i syfte att så vidt möjligt begränsa den öfverhandtagande konsumtionen af denna ur flera synpunkter skadliga rusdryck.

På sätt motionärerna med rätta anmärkt måste nämligen vin, öl och porter med afseende på dessa dryckers alkoholhalt räknas såsom rusdrycker samt gällande lagstiftning således bland annat gå ut på att så vidt möjligt stäfja missbruket af ifrågavarande drycker. Särskildt har ölkonsumtionen mångenstädes nått en omfattning och utbredning, som äro ägnade att ingifva allvarliga farhågor med hänsyn till icke blott nykterhet och sedlighet bland vårt folk, utan äfven den nationella hushållningen. Så godt som öfverallt vitsordas, att ölförbrukningen såväl på landsbygden som i städerna tilltagit och flerstädes utgör en verklig landsplåga, farligare och mer oroväckande än till och med brännvinsfloden, som genom gällande restriktiv lagstiftning synes mer och mer vara på väg att få lämna plats åt ölet.

Under sådana förhållanden är det naturligt, att lagstiftaren måste vara betänkt på en omarbetning och skärpning af villkoren för rättigheten att försälja vin och öl, i syfte att bestämmelserna härom må kunna lämna vapen i händerna på myndigheter, kommuner och enskilde att på ett verksammare sätt än hittills motarbeta och så vidt möjligt bekämpa missbruket af dessa rusdrycker samt att med framgång förhindra öfverträdelserna af de lagbestämmelser, som staten i nykterhetens och den sociala ekonomiens intresse funnit påkallade för att stäfja särskildt det omättligena förtärandet af öl.

Detta har dock icke låtit sig göra, så länge de icke spirituösa dryckerna och svagdricka varit sammanförda med öfriga maldrycker i en och samma förordning, hvarest i hufvudsak samma bestämmelser varit stadgade för såväl de ur nykterhetssynpunkt oskadliga och ur den allmänna hushållningens synpunkt nödvändiga och hälsosamma

läskedryckerna som för det rusgifvande ölet. De skärpta bestämmelser, som man kunnat önska se tillämpade i fråga om försäljning af öl, skulle nämligen blifvit gällande äfven för svagdricka, hvilket af olika skäl alls icke var tillrådligt. Det skulle enligt utskottets mening fastmer hafva varit ett missgrepp att ställa svagdricksförsäljningen under de restriktiva bestämmelser, som med fog synas påkallade gentemot missbruket af öl.

Numera är emellertid ställningen en helt annan. Svagdrickat har genom den förlidit år utfärdade maltskattelagen i beskattnings- och tillverkningsafseende blifvit skildt från de rusgifvande starkare maltdryckerna. En särskild förordning rörande försäljning af svagdricka och de icke spirituösa dryckerna föreligger i förslag, utarbetadt inom finansdepartementet, hvilket förslag är remitteradt till länsstyrelserna för yttrande. Det är att vänta och hoppas, att förslaget, som bland annat afser ett fullständigt frigifvande af svagrickshandeln, inom kort varder fastställt till efterrättelse. Numera torde således intet som helst hinder möta för att med kraft taga itu med de från lagstiftningens synpunkt nödvändiga åtgärderna mot ölet och att i sådant syfte skrida till en fullständig omarbetning af gällande bestämmelser rörande försäljningen af de rusgifvande maltdryckerna och vinet i det syfte de deciderade nykterhetsvännerna länge påyrkat.

En sådan omarbetning synes redan af rent formella skäl vara nödvändig, sedan ur förordningen afskilts så väsentliga delar som alla stadganden rörande svagdrickat och de icke spirituösa dryckerna. Men äfven ur saklig synpunkt torde en grundlig revision af författningen vara påkallad och oafvislig. Genom de gång efter annan företagna lappningarna på densamma hafva nämligen dess olika bestämmelser blifvit allt svårare att tolka och med hvarandra förlika, så att erfarenheten visat, att det både för domstolar, myndigheter och enskilde mött svårigheter att kunna på ett tillfredsställande sätt tillämpa förordningens olikartade föreskrifter. Därtill kommer, att de restriktiva bestämmelser och ordningsföreskrifter författningen innehållit visat sig mer och mer otillräckliga att kunna förebygga det hotande ölmissbruket. På dessa grunder har en fullständig och genomgripande revision af förordningen kräfts af en år efter år allt starkare vorden folkmening.

Vid denna revision ligger det uppenbarligen nära till hands att tänka sig omarbetningen i tillämpliga delar gående i den riktning, gällande brännvinsförsäljningslag anvisar, hvars bestämmelser i det hela visat sig ägnade att motverka och minska förbrukningen af brännvin

och därmed jämförliga spirituösa drycker. Herr Pettersson och hans medmotionärer hafva anslutit sig till denna redan förut inom Riksdagen uttalade uppfattning och jämväl angifvit vissa hufvudpunkter, i fråga om hvilka de ansett önskligt, att bestämmelserna om försäljning af öl borde bringas i närmare öfverensstämmelse med gällande föreskrifter för brännvinsförsäljning.

Vid en närmare granskning af sistnämnda föreskrifter, hvilka innehållas i kungl. förordningen den 24 maj 1895 med däri senast den 22 maj 1903 vidtagna ändringar, framgår det dock, att motionärerna i sitt revisionsförslag lämnat å sido åtskilliga viktiga stadganden i brännvinsförsäljningsförordningen, hvilkas tillämplighet på försäljningen af öl och vin med skäl torde kunna sättas i fråga och som i alla händelser vid den blifvande omarbetningen af förordningen lära böra göras till föremål för noggrant öfvervägande. Dit höra i främsta rummet de i gällande brännvinsförsäljningsförordning förekommande bestämmelser, som afse att *i stad* all minuthandel med och utskänkning af brännvin må kunna under vissa villkor upplåtas åt ett särskildt inom staden uteslutande för ändamålet bildadt *bolag*, hvars bolagsordning och skötsel äro i nykterhetens och sedlighetens intresse underkastade en noggrann kontroll från det allmännas och de kommunala myndigheternas sida. Dessa bestämmelser återfinnas i 9 § 2 mom. samt 18 § af 1895 års förordning.

I sin förut omförmälda motion vid 1896 års riksdag upptager herr Wieselgren tanken att tillämpa bolagssystemet eller, såsom det vanligen benämnes, göteborgssystemet jämväl på ölförsäljningen. Motionären, som anser obestridligt, att detta system rätt tillämpadt varit ägnadt att minska brännvinsförbrukningen och främja nykterheten, framhåller såsom sin öfvertygelse, att systemet utan allt tvifvel skulle kunna med framgång tillämpas äfven i fråga om ölförsäljningen. Utgående från det förhållandet, att ölförbrukningen i städerna tagit sådana dimensioner, att ölet såsom berusningsmedel täflar med brännvinet, måste det, säger herr Wieselgren, på hvarje plats, där tillgång å tvenne slags rusdrycker gifves och där man på flerehanda sätt försvarar åtkomsten till den ena, under det man lämnar den andra i det allra närmaste fri, med nödvändighet inträffa, att förbrukningen af den senare ökas, samt att de ölförbrukare, som begagna dem till öfvermått, snart sagdt känna sig hänvisade till förtäring af den så mycket lättare åtkomliga sorten. Denna iakttagelse bestyrkes med siffror från Göteborg öfver de ställen, där för fylleri anhallna personer erhållit sitt rus, utvisande, att under

perioden 1875—1895 antalet för fylleri från bolagskrogarna anhållna högst betydligt minskats, medan däremot motsvarande antal af dem som berusat sig å ölkrogar nära tiodubblats och å s. k. »enskilda ställen» nära fördubblats. Dessa siffror, menar motionären, visa till fullo, att bolagskrogarnas bidrag till fylleriet i städerna i allmänhet torde vara mindre än ölkrogarnas och de »enskilda ställenas», under hvilken senare rubrik lönnkrögeriet ingår. Hvad som i fråga om brännvinsförsäljningen medfört den förbättring, som sålunda obestriddigen inträdt, vore just, att man genom bolagssystemet dels beredt sig möjlighet att efter en och samma grundsats handhafva försäljningen å *alla* försäljningsställen och att på dem alla lika tillämpa gifna restriktiva bestämmelser, dels ock åvägabringat en stark nedsättning af försäljningsställenas antal. Om det således måste vara påtagligt, att dessa grundsatser kräfva tillämpning äfven i fråga om ölet, som sedan bolagssystemets tillkomst uppträdt såsom en växande fara för enskilde och för samhället, så kan, enligt herr Wieselgrens åsikt, det omåttliga öldrickandet inom städerna icke med tillbörlig kraft bekämpas på annat sätt än genom att under bolagssystemet indraga äfven den mindre maltdryckshandeln. Enhvar måste inse det principiellt oriktiga uti att åt sinsemellan stridiga viljor och syftsmål anförtro rusdryckshandeln inom samma stad. En följdriktig utveckling af vår rusdryckslagstiftning borde därför ovillkorligen leda till äfven maltdryckshandelns anförtroende åt de för brännvinshandelns ombesörjande inom städerna upprättade bolagen. I främsta rummet borde de utskänkningsrättigheter, som omförmålas i 4 § af 1885 års maltdrycksförordning, öfverflyttas till bolagen, dock med iakttagande af vissa af motionären angifna ordningsbestämmelser.

Från annat håll har man ur olika synpunkter gjort invändningar mot nyssnämnda uppfattning och framhållit de olägenheter, som synas vara förenade med göteborgssystemets tillämpning på ölhandeln i städerna. Från denna sida framhålles, att ölet dock i flera hänseenden skiljer sig från brännvinet. Det senare är med vatten uppblandad sprit, köpes efter sprithalten och spritens renhet samt är samma vara, från hvilket bränneri det än kommer. Öl däremot innehåller visserligen sprit, men detta är icke dess hufvudbeståndsdel. Ölet köpes aldrig efter sprithalten och är icke samma vara, då det kommer från det ena bryggeriet eller det andra. Det kan därför aldrig bli en borsvara såsom brännvinet. Om utskänkning och minuthandel med öl i likhet med samma handel med brännvin blefve bolagssak, så kunde bolaget icke infordra anbud på leverans samt antaga det lägsta anbudet. Ej heller kunde bolaget

förbindas att för att vara opartiskt köpa af *alla* bryggerier. Det måste inskränka sig till ett eller några få bryggerier. Detta skulle lätteligen alstra en sträfvan hos de skilda bryggerierna att på hvarjehanda vägar söka slå under sig respektive bolag. Ett exempel på huru det kan gå till visar striden mellan bryggerierna i fråga om Folkets hus i Stockholm.

Vid jämförelse mellan dessa bägge åskådningar är utskottet för sin del böjdt att tillerkänna de skäl, som tala för den förstnämnda uppfattningen, en större beviskraft och att sålunda anse bolagssystemets tillämpning äfven på ölhandeln komma att medföra öfvervägande fördelar ur nykterhetssynpunkt. Men på frågans nuvarande, i det hela icke utredda ståndpunkt tilltror sig utskottet dock icke att fälla ett slutgiltigt omdöme i saken. Vägande skäl för såväl den ena som den andra uppfattningen kunna anföras, och det torde sålunda icke utan en närmare och allsidig utredning böra bestämdt fastslås, huruvida bolagssystemet lämpligen kan införas i den blifvande lagen om försäljning af vin och starkare maltdrycker såsom fakultativt i stad eller därmed jämförligt samhälle. Så mycket är i hvarje fall klart, att denna fråga bör göras till föremål för sorgfälligt öfvervägande samt en noggrann ompröfning och undersökning, innan ny förordning angående försäljning af öl och vin varder utfärdad. Då en dylik allsidig undersökning lämpligast lärer kunna verkställas genom Kungl. Maj:ts försorg af i frågan sakkunniga personer, anser sig utskottet böra förorda, att med den af motionärerna föreslagna skrifvelsen till Kungl. Maj:t jämväl bör afses att få nu berörda fråga utredd i sammanhang med en omarbetning af ölförsäljningsförordningen i dess helhet.

En närmare granskning af öfriga paragrafer i brännvinsförsäljningsförordningen torde däremot icke erbjuda samma svårigheter att afgöra, hvilka bestämmelser som lämpligen skulle kunna tillämpas vid en omarbetning af bestämmelserna rörande ölförsäljning.

1—4 §§ upptaga stadganden angående försäljningens indelning i parti-handel, minuthandel och utskänkning samt de olika kvantiteter, som i ena eller andra fallet få försäljas. Dessa bestämmelser synas icke lämpligen kunna användas i fråga om försäljningen af öl, med hänsyn till denna drycks olikartade beskaffenhet med brännvin. 5 § innehåller stadganden, *dels* att rättighet att försälja brännvin ej må innehafvas af annan än den, som äger medborgerligt förtroende och i öfrigt är på visst sätt kvalificerad, *dels* att handel med brännvin icke får vara förenad med annan handel, *dels* slutligen att vissa personer, såsom magistratsper-

soner, läkare, kronofogdar, länsmän, polismän, ecklesiastike ämbets- och tjänstemän, folkskollärare m. fl., äfvensom apotekare icke få idka brännvinsförsäljning. På sätt motionärerna anmärkt är yrkandet, att ölförsäljning lika litet som handel med brännvin icke bör få vara förenad med annan handel, ett gammalt och många gånger inom Riksdagen uttaladt önskemål, som utskottet för sin del anser synnerligen angeläget att vid den blifvande omarbetningen af förordningen om försäljning af öl och vin få genomfördt. Men äfven öfriga i nyssnämnda 5 § för brännvinshandel stadgade ordningsbestämmelser böra enligt utskottets mening väl ägna sig att tillämpa i fråga om ölhandeln och därför införas i den blifvande lagen angående villkoren för försäljning af vin och öl.

I 6 och 7 §§ af brännvinsförsäljningsförordningen innehållas stadganden, som speciellt afse särskilda, privilegierade brännvinsförsäljningsrättigheter och som icke torde äga tillämpning i fråga om rätten att försälja öl. 8 §, 9 § 1 mom. äfvensom 10—15 §§ afse sättet, hvarpå rättighet att försälja brännvin må kunna förvärfvas, huru försäljningsställenas antal skall bestämmas, huru förverkade rättigheter kunna återfås, i hvilka fall öfverlåtelse af rätten till försäljning må ske samt speciella stadganden om brännvinsförsäljning vid hälsobrunn, badort och å passagerarefartyg — allt föreskrifter, hvilka i nykterhetens intresse synas såvidt ske kan böra vinna tillämpning jämväl i fråga om ölhandeln. Särskildt förekomma i 8 § 3 mom. samt 10 § de viktiga stadganden, som motionärerna med rätta yrkat böra tillämpas jämväl i fråga om rätten till försäljning af öl, nämligen att kommun genom sina organ äger att inlägga sitt veto mot beviljande af brännvinsförsäljningsrättigheter. Att denna rätt tillerkännes kommun äfven i fråga om ölhandeln synes utskottet desto mera naturligt, som denna handel, såsom erfarenheten visat, för kommunerna ofta medför mycket betydande olägenheter.

I 9 § 2 mom. och 18 § stadgas rörande brännvinsrättigheters upplåtande åt bolag, hvarom utskottet här ofvan redan yttrat sig.

16 § samt 19—22 §§ hafva afseende å de särskilda afgifter, som för brännvinsförsäljningsrättigheter böra erläggas, äfvensom dessa afgifters fördelning mellan staten, kommuner och hushållningssällskap. Att dylika afgifter böra ifrågasättas äfven för ölförsäljningsrättigheter är en mening, som torde hafva åtskilligt fog för sig, och i alla händelser bör utredas. Om detta befinnes lämpligt, synas dock afgifter, som inflyta för dylika rättigheter, icke böra tagas i anspråk för statens eller kommunens vanliga utgifter, utan användas till ändamål, som direkt gagna den mindre bemedlade befolkningen.

23—32 §§ samt 34—36 §§ innehålla en följd af ordningsföreskrifter, såsom rörande försäljningslokals beskaffenhet och läge, tiderna för dess öppethållande, förbud mot försäljning till minderåriga och öfverlastade samt vid auktioner och dylika tillfällen, äfvensom angående handelsförbudande på grund af inträffade oordningar m. m. Samtliga dessa ordningsföreskrifter äro uppenbarligen af beskaffenhet att böra i nykterhetens och sedlighetens intresse vinna tillämpning jämväl i fråga om ölhandeln. 33 § afser dels brännvinets styrka, hvilket stadgande icke är tillämpligt å ölet, dels ock förbud att till salu hålla brännvin, som är försatt med något för hälsan skadligt ämne, något som torde böra beaktas jämväl i fråga om öl och vin. 37 § innehåller vissa speciella föreskrifter angående försändelse af brännvin, hvilka icke synas påkallade i afseende å öl, men väl möjligen i fråga om vin.

I 38—56 §§ stadgas slutligen rörande förbrytelser mot föreskrifterna angående försäljning af brännvin samt dessa förbrytelsers bestraffning och tillsynen öfver förordningens efterlevande, hvilka stadganden, såsom motionärerna med allt fog yrkat, torde böra i större eller mindre utsträckning vinna tillämpning jämväl i fråga om försäljning af öl. enär erfarenheten hittills gifvit vid handen, att straffen för öfverträdelser af ölhandelslagen behöfva skärpas.

Utskottet har härmed i korthet angifvit det hufvudsakliga af de bestämmelser i brännvinsförsäljningsförordningen, som vid en blifvande omarbetning af förordningen angående försäljning af vin och starkare maltdrycker torde böra vinna beaktande. Att en dylik omarbetning är i hög grad af omständigheterna och hänsynen till en alltjämt växande folkmening påkallad, har utskottet redan framhållit. Utskottet delar jämväl motionärernas uppfattning, att de sålunda reviderade bestämmelserna angående en handel, som medför afsevärda olägenheter på en mängd områden och som därför i likhet med brännvinshandeln bör vara underkastad vissa, på den enskildes näringsfrihet ingripande restriktiva bestämmelser, böra erhålla karaktären af en af Kungl. Maj:t och Riksdag gemensamt stiftad lag.

Utskottet får sålunda, med hänvisning till hvad som ofvan anförts, hemställa, att Andra Kammaren måtte för sin del besluta,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det tacktes Kungl. Maj:t låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till lag angående försäljning af vin och starkare maltdrycker, i tillämpliga delar öfverensstämmande med gällande förordning angående försäljning af brännvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.»

Detta utlåtande blef af Andra Kammaren godkänt, hvarefter Första Kammaren öfverlämnat ärendet till förberedande behandling af dess första tillfälliga utskott.

Då utskottet nu fullgör detta uppdrag, vill utskottet först erinra, att, enligt utskottets uppfattning, nu gällande förordning om försäljning af maldrycker icke innehåller förbud mot beviljande af rättighet att försälja allenast svagdricka. Utskottet har sig ock bekant, att åtminstone i ett län flera sådana rättigheter under en lång följd af år fått utöfvas, äfvensom att detta tillvägagående visat sig särdeles lämpligt. Då emellertid olika åsikter härom synas hafva gjort sig gällande, anser utskottet, lika med Andra Kammarens utskott, högst nödigt, att genom uttryckligt lagbud rättighet till försäljning af svagdricka särskiljes från rättighet att försälja de alkoholstarkare maldryckerna. Utskottet delar äfven i allo den åsikten, att försäljningen af svagdricka icke behöfver omgärdas med alla de inskränkande bestämmelser, som nu gälla beträffande försäljning af maldrycker af alla slag, likasom att däremot bestämmelserna angående försäljning af vin och starkare maldrycker böra ytterligare fullständigas, i syfte att förekomma missbruk, och för sådant ändamål i lämpliga delar bringas till närmare öfverensstämmelse med de föreskrifter, som gälla eller komma att gälla beträffande försäljning af spritdrycker.

Ett fullständigt frigifvande af svagdrickshandeln anser utskottet åter ingalunda vara att förorda. Därigenom skulle ju, utan ringaste pröfning af personens samvetsgrannhet och lämplighet i öfrigt, lämnas öppet för enhvar att idka utskänkning af svagdricka; och sådant skulle af lätt insedda skäl, som ej behöfva här utvecklas, medföra stor fara för oloflig utskänkning af öl med därpå följande missbruk till men för nykterheten. Mot det af Andra Kammarens utskott omförmälda, inom finansdepartementet utarbetade, författningsförslag hafva ock uti redan inkomna utlåtanden framställts anmärkningar i berörda hänseende, och utskottet vill ingalunda instämma uti den af Andra Kammarens utskott uttalade förhoppning, att detta förslag, såvidt därigenom svagdrickshandeln fullständigt frigifves, skall blifva oförändradt fastställt.

Det är emellertid alldeles uppenbart, att utfärdandet af förändrade bestämmelser rörande försäljningen af svagdricka måste föra med sig,

att den nu gällande förordningen om försäljning af vin och malt-drycker fullständigt omarbetas. Och det kan icke vara tvifvel underkastadt, att Kungl. Maj:t i sammanhang med pröfningen af frågan om förändrade bestämmelser rörande svagdrickshandeln låter verkställa en sådan omarbetning utan någon påminnelse från Riksdagens sida. Stadgandena angående försäljning af spritdrycker hafva städse fått tjäna som förebild för bestämmelserna om försäljning af vin och malt-drycker, och det kan därför icke betviflas, att ett blifvande nytt förslag kommer att rörande försäljning af vin och alkoholstarkare malt-drycker i alla lämpliga delar ännu närmare ansluta sig till då gällande förordning om försäljning af spritdrycker. Enär Kungl. Maj:t alltid tillförne lämnat Riksdagen tillfälle att yttra sig rörande förslag till författningar om försäljning af vin och malt-drycker, torde ock vara otvifvelaktigt, att det eller de författningsförslag, som nu ifrågakomma, blifva Riksdagen delgifna. Riksdagen blifver då ock i tillfälle att uttala sig rörande frågan, huruvida bestämmelserna i förevarande ämne böra erhålla karaktären af en utaf Kungl. Maj:t och Riksdagen gemensamt stiftad lag.

Andra Kammarens utskott har uti sitt af kammaren godkända utlåtande till granskning upptagit alla bestämmelserna uti den gällande förordningen angående försäljning af spritdrycker samt yttrat sig, om och i hvad mån samma bestämmelser borde tagas till mönster vid den ifrågasatta nya lagstiftningen. Om än Första Kammarens utskott i åtskilliga hänseenden delar de åsikter, som Andra Kammarens utskott härvid uttalat, kan Första Kammarens utskott likväl icke finna lämpligt, att Riksdagen på sådant sätt skulle nu i enskildheter uttala sig om de nya bestämmelsernas affattning. Röster hafva nämligen höjt sig för en fullständig omarbetning af lagstiftningen rörande försäljning af spritdrycker, och vid innevarande riksdag är ännu på pröfning beroende fråga om ändring i den gällande förordningen. Vid sådant förhållande kan väl ifrågasättas, huruvida man bör fastslå denna förordnings bestämmelser såsom normerande för en annan lagstiftning. Stadgandena rörande försäljning af starkare malt-drycker måste ju ock stå i visst samband med bestämmelserna angående handel med svagdricka, men man kan icke bedöma, huru detta samband bör afvägas, förr än slutligt förslag till sistnämnda bestämmelser föreligger. Hvad särskildt angår frågan om påläggande af afgift för rättighet att försälja vin eller starkare malt-dryck, torde något uttalande härom från Riksdagens sida nu knappast böra ifrågakomma utan föregående omsorgsfull utredning rörande lämpligheten af att, utöfver tullbeskattningen å

vin och tillverkningskatten för öl, ytterligare betunga konsumtionen af sådana drycker med försäljningsafgift.

Ehuru utskottet, enligt hvad ofvan är antydt, instämmer uti motionens syfte, kan utskottet likväl på grund af hvad nu anförts icke finna den ifrågasatta skrifvelsen vara behöflig eller lämplig, hvadan utskottet hemställer,

att Första Kammararen icke måtte biträda Andra Kammarens i detta ärende fattade beslut.

Stockholm den 2 maj 1904.

På utskottets vägnar:

C. A. SJÖCRONA.
